

MATRICA E REKOMANDIMEVE

“PËR PËRMIRËSIMIN E CILËSISË SË SHËRBIMEVE PUBLIKE TË DIGJITALIZUARA NDAJ BIZNESIT”

Tetor 2023

Matrica e Rekomandimeve ka për qëllim të përmbledhë Rekomandimet dhe Zgjidhjet e propozuara në Notën Teknike si dhe shërben edhe si një Plan i Brendshëm Monitorues i Sekretariatit në mënyrë që të ndjekë zbatimin e tyre.

Rekomandimet e mëposhtme janë rezultat i analizës dhe konsultimeve të Sekretariatit të KI me një numër të konsiderueshëm aktorësh dhe ekspertësh si në sektorin privat ashtu edhe në atë publik mbi cilësinë e shërbimeve publike të digjitalizuara me fokus sektorin privat, duke evidentuar progresin dhe prioritizuar problematikat kryesore në tre shtylla: (a) vlerësimi mbi barrën administrative dhe praktikat korruptive; (b) eksperiencat me platformat online (e-Albania, e-taksa, e-fiskalizimi, nënshkrimi elektronik dhe platformat e bashkive; (c) vlerësimi për elemente të veçantë të platformave elektronike të shërbimeve - siguria, aksesimi, afatet, navigimi, ankimimi, etj.

Fusha e Ndërhyrjes / Rekomandimi	Institucioni Përgjegjës/Institucione të përfshira në zbatim	Afati
<p>Rekomandimi 1. Institucionalizimi i procesit të ri-inxhinierimit dhe derregullimit dinamik të shërbimeve publike administrative të ofruara nga institucionet qendrore për biznesin. <i>Procesi i ri-inxhinierimit dhe derregullimit të shërbimeve në përgjithësi por sidomos shërbimeve ndaj biznesit në veçanti, duhet të ketë një fokus të përqendruar dhe qasje të integruar përmes një strukture të veçantë,</i> e cila të kishte në vëmendje në mënyrë të qëndrueshme përmirësimin e standartit të shërbimeve duke propozuar dhe ndjekur zbatimin e propozimeve përmes zgjidhjeve inovative dhe efçente¹. Kështu do të shmangeshin ndërhyrjet ad-hoc dhe jo të integruara.</p>	<p>Zv.KM MSHMS Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje AKSHI AKTI ADISA</p>	<p>Afatshkurtër</p>
<p>Rekomandimi 2. Digjitalizimi i shërbimeve publike administrative vendore për biznesin. Shërbimet administrative vendore për biznesin kanë një hendek të madh për nga pikëpamja e digjitalizimit krahasuar me shërbimet administrative të institucioneve të qeverisjes qendrore. Me përjashtim të disa rasteve sporadike (si e-lejet), digjitalizimi është pothuajse inekzistent edhe pse “Strategjia e Decentralizimit” e ka identifikuar</p>	<p>Zv.KM MSHMS Ministri i Shtetit për Pushtetin vendor</p>	<p>Afatmesëm</p>

¹ Megjithëse momentalisht duket se ka një iniciativë të përbashkët të Agjencisë për Bashkëqeverisje dhe AKSHI/AKTI për të koordinuar një proces ri-inxhinierimi të shërbimeve, përsëri ideja është që kjo të mos konsiderohet një “aksion” në një moment kobor të caktuar, por të jetë një strukturë që në mënyrë të vazhdueshme mendon për zgjidhje inovative, derregullim dhe ri-inxhinierim dinamik në bazë të kushteve gjithnjë të ndryshueshme të ambientit të të bërit biznes. Ndoshta një shkrirje e ADISA-s brenda Agjencisë për Bashkëqeverisje ku një strukturë e posaçme (brenda Agjencisë për Bashkëqeverisje) të specializohet dhe të punojë vetëm për “inovacionin e shërbimeve me fokus përdoruesin” duke shkruar në zgjidhje të ndryshme elemente teknologjike dhe rregullatore mund të ishte një zgjidhje afatgjatë për këtë çështje.

<p>digjitalizimin e shërbimeve vendore si një nga shtyllat e saj prioritare. Në këtë drejtim do të ishte e rekomandueshme: (1) <u>Qartësimi ligjor dhe institucional për koordinimin dhe implementimin e procesit të digjitalizimit të shërbimeve vendore</u>. Kjo do të kërkonte bashkëpunimin midis agjencive në nivel qendror (AKSHI, Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje, Agjencia për mbështetjen e vetëqeverisjes vendore, QKB) dhe bashkive (në nivel shoqatash) për të krijuar një mekanizëm koordinues. (2) <u>Një proces harmonizimi, kategorizimi, kodifikimi dhe ri-inxhinierimi të shërbimeve vendore të identifikuar dhe përcaktuar në nivel vendor</u>. Inventarizimi i plotë i shërbimeve administrative vendore është një proces i domosdoshëm duke pasur parasysh që bashkitë kanë autonomi në “krijimin” e shërbimeve. Bazuar në një analizë fillestare, do të rekomandohej prioritizimi i grupit kryesor të shërbimeve që janë “të harmonizuara” për të gjitha bashkitë (kanë të njëjtën natyrë dhe kërkesa) dhe të kalojnë në një proces ri-inxhinierimi dhe digjitalizimi të aplikueshme për të gjitha bashkitë.</p>	<p>MB Agjencia për mbështetjen e vetëqeverisjes vendore Bashkitw AKSHI QKB Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje</p>	
<p>Rekomandimi 3. Mbështetje për “digjitalizim” dhe edukim/aftësim digjital të bizneseve, me fokus sidomos bizneset e vogla dhe të mesme, përmes (a) programeve me grante/asistencë për NVM-të, (b) edukim digjital përmes fushatave masive ndërgjegjësuese të vazhdueshme (p.sh. ditët digjitale shqiptare), (c) programe trajnimi të ofruara për biznesin për të lehtësuar përdorueshmërinë dhe adoptimin me tranzicionin digjital, si p.sh. përdorimi i e-albania, menaxhimi i dokumentave elektronike, përdorimi i nënshkrimit elektronik, sistemet e menaxhimit të informacionit, etj., dhe (ç) tutoriale të dedikuara për çdo shërbim.</p>	<p>MSHMS AKSHI AIDA Dhomat e Tregëtisë Shoqatat e Biznesit Partnerë për zhvillim/donatorë</p>	<p>Afatmesëm</p>
<p>Rekomandim 4. Rritja e cilësisë së shërbimit ndaj biznesit, si një nga taksapaguesit kryesorë të buxhetit, kushtëzohet jo vetëm nga niveli i investimeve në kapacitete teknike/teknologji apo lehtësimi i procedurave përkatese, por edhe nga cilësia e aftësisë digjital të stafit të administratës publike. Sugjerohet: (1) hartimi dhe publikimi vjetor i një udhërrëfyese me aktivitete të qarta, detyra konkrete dhe buxhete trajnimi², (b) rritja e kapaciteteve të administratës përmes trajnimit të vazhdueshëm mbi ndryshimet digjitale, (3) monitorimi dhe raportimi transparent i rezultateve për sa i përket arritjes së objektivave të reformës, kostove buxhetore dhe cilësisë së llogaridhënies ndaj taksapaguesve.</p>	<p>Zv.KM MSHMS DAP AKSHI</p>	<p>Afatmesëm</p>

² Për shembull, trajnimi në “digital bootcamps”.

<p>Rekomandim 5. Referuar sigurisë së informacionit të shkëmbyer në platformat digjitale ku ofrohen shërbime administrative sugjerohet që: (1) <u>të krijohen plane të qarta dhe mekanizma eficientë për “back up” dhe “recovery” të shpejtë të sistemit dhe të të dhënave në rast sulmesh kibernetike</u> dhe të bëhen transparent për bizneset e publikun e gjerë që të nxitet e rritet besimi në platforma; (2) <u>të mundësohet klasifikimi më i qartë dhe përcaktimi i të dhënave e informacionit që bëhet publik</u>, pra një pjesë e të dhënave të deklaruara nga bizneset të jenë me akses të limituar (p.sh. me pagesë).</p>	<p>Zv.KM MSHMS AKSHI Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje AKCESK</p>	<p>Afatgjatë</p>
<p>Rekomandimi 6. Lehtësimi i përdorueshmërisë së platformave nga bizneset, nëpërmjet unifikimit të procesit të udhëzimit dhe asistencës së përdoruesve përmes një sistemi të integruar suporti. Ky sistem duhet të përfshijë të gjitha kanalet e ofrimi të shërbimeve administrative digjitale për të pasur një proces të shpejtë dhe efektiv të zgjidhjes së problemeve që ka përdoruesi. “Sistemi” aktual i copëzuar krijon shumë konfuzion dhe paqartësi dhe perceptohet si jo-efektiv. <u>Për të krijuar një sistem të integruar udhëzimi/asistence të bazuar në eksperiencën dhe aftësitë e përdoruesit, do ishte e rëndësishme të bëhet hartëzimi dhe përcaktimi në mënyrë të detajuar i niveleve/“pikave të kontaktit”</u> (touchpoints) që duhet të kalojë/prekë përdoruesi për të marrë përgjigjet që kërkon në mënyrë sa më eficientë. Një hartëzim i tillë, do të përmbliedhte ciklin e plotë të marrëdhënies me përdoruesin për asistencën mbi shërbimet. Si pikënisje e sistemit, sjellim si shembull krijimin e të ashtuquajturit “udhëtimi i përdoruesit” në lidhje me çështjen “Kam një pyetje” nga ana e përdoruesit. Ky “udhëtim” duhet të ketë një pikë hyrje dhe të devijojë më pas në bazë të llojit të pyetjes që ka përdoruesi. Gjithashtu sugjerohet që <u>të unifikohet një numër telefoni suporti dhe të jepet mundësia e “chat box” në kohë reale mbi problematikat në shërbime.</u></p>	<p>Zv.KM MSHMS AKSHI Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje ADISA</p>	<p>Afatmesëm</p>
<p>Rekomandimi 7. Thjeshtimi i procesit të ankesave nëpërmjet harmonizimit, integritit dhe përmirësimit të sistemit të ankesave për shërbimet administrative digjitale. Rekomandohet fillimisht <u>hartëzimi i “udhëtimit të përdoruesit” për çështjen “Kam një ankesë për shërbimin”</u> që duhet të përcaktojë të gjitha nivelet e kontaktit dhe të integrojë rrugën që duhet të ndjekë përdoruesi. Ky hartëzim duhet të shërbejë si baza e “digjitalizimit” brenda platformës e-Albania (e lidhur me shërbimin specifik të kërkuar) të ankesës dhe eficientë e zgjidhjes së ankesave në përgjithësi. Prioritare për biznesin vlerësohen “ankesat” që kanë të bëjnë me marrjen e shërbimeve nga (1) QKB, (2) Doganat, (3) Administrata Tatimore.</p>	<p>Zv.KM MSHMS MFE AKSHI Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje ADISA</p>	<p>Afatmesëm</p>

<p>Rekomandimi 8. Rishikimi, vlerësimi dhe rregullimi i shërbimeve administrative për biznesin bujqësor dhe fermerët në drejtim të: (1) <u>Regjistrimit fillestar të shoqërive për bashkëpunim bujqësor</u> pasi i gjithë procesi i regjistrimit të këtyre shoqërive dhe kërkesave dokumentare duhet rishikuar meqënëse momentalisht konsiderohet i vështirë dhe subjekt intepretimesh të paqarta; (2) <u>Rregullimit dhe unifikimit të regjistrimit të fermerëve me NIPT</u>. Fermerët që cilët shesin prodhimet e tyre tek sipërmarrësit (tregtarë), janë të detyruar të regjistrohen dhe të pajisen me certifikatën e NIPT-it, një proces që bëhet pranë Drejtorive Rajonale Tatimore nëpërmjet dorëzimit të dokumentave fizike. Ky regjistrim shërben për skemën e TVSH-së dhe më e rëndësishmja për të përfituar nga Skema Kombëtare e mbështetjes për Bujqësinë. Ndërkohë që, për të përfituar nga fondet e IPARD, fermerët nuk mund të përdorin këtë NIPT të lëshuar nga Drejtoria Tatimore por u kërkohet të regjistrohen në QKB (si persona fizikë apo juridikë) duke marrë edhe një NIPT tjetër. Praktikisht, një procedurë që i detyron fermerët të operojnë me dy NIPT-e. <u>Do të ishte e rekomandueshme që kjo procedure të unifikohet dhe fermerët të bëjnë një regjistrim të vetëm, mundësisht pranë QKB (si për çdo biznes tjetër), dhe të operonin me një NIPT të vetëm. Megjithatë, pavarësisht vendimit nëse ky regjistrim do të kalojë nga QKB apo do të mbetet kompetencë e Drejtorive Rajonale Tatimore</u> (që të mirëmbajnë më vete regjistrin e fermerëve me NIPT), <u>procesi duhet të unifikohet e të digjitalizohet</u> pasi momentalisht është në formë fizike.</p>	<p>Zv.KM MSHMS MBZHR AZHBR AKSHI Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje ADISA DPT QKB</p>	<p>Afatmesëm</p>
<p>Rekomandimi 9. Përmirësimi i sistemit të pagesave online, të paktën për shërbimet administrative qendrore. Aktualisht pagesat për shërbimet administrative qendrore ofrohen përmes dy kanaleve (a) përmes bankave fizikisht (2) përmes Bankës Credins online në e-Albania (opsion që nuk funksionon rregullisht dhe jo çdo biznes e ka të mundur). Nga komuniteti i biznesit është shprehur gatishmëri për të operuar me pagesat online (përtej skepticizmit mbi sigurinë e transaksioneve), ndaj <u>rekomandohet që në e-Albania të mundësohen pagesat online përmes të gjithë bankave të nivelit të dytë apo edhe opsioneve të tjera të pagesave duke lejuar diversifikim, lehtësim dhe përshejtim të shërbimeve për bizneset.</u></p>	<p>Zv.KM MSHMS AKSHI Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje ADISA BSH Shoqata e Bankave</p>	<p>Afatmesëm</p>
<p>Rekomandim 10. Thjeshtim i ndërveprimit dhe përdorueshmërisë së platformave për bizneset, përmes: (1) <u>filtrimit/shfaqjes të shërbimeve që ofrohen vetëm për bizneset</u> në e-Albania që në momentin e hyrjes në platformë (momentalisht biznesit i shfaqen të gjitha shërbimet që përfshijnë platforma, edhe ato për qytetarët individ edhe pse biznesi nuk mund t'i përdorë ato); (2) <u>mundësimin të gjurmueshmërisë së proceseve, ruatjes së informacionit gjatë plotësimin dhe rimarrjes së procesit në një hap të dytë aty ku është lënë më parë</u>, sidomos në rastet e bllokimit të platformës; (3) në sistemin e fiskalizimit të mundësohet <u>kodifikimi i numrit identifikues të veçantë të faturës (NIVF-ve) sipas një rendi logjik</u></p>	<p>Zv.KM MSHMS AKSHI ADISA DPT</p>	<p>Afatmesëm</p>

<p>(jo numër pa lidhje); dhe (4) mundësimin të <i>shkarkimit të faturave njëheri në bazë javore/ mujore</i> në mënyrë automatike nga sistemi i fiskalizimit, gjë që do lehtësonte arkivimin nga ana e bizneseve.</p>		
<p>Rekomandim 11. Ri-inxhinierimi i praktikave administrative dhe procedurave që lidhen me depozitimin e pasqyrave financiare duke përfitur nga funksionalitetet që ofron digjitalizimi, si një mundësi për të ulur barrën administrative si për biznesin ashtu edhe për administratën. Aktualisht, ka një barrë administrative të shtuar për biznesin që lidhet me depozitimin e pasqyrave financiare sipas formateve të ndryshme, në dy institucione, respektivisht DPT dhe QKB dhe sipas detyrimeve ligjore që rrjedhin nga dy ligje të ndryshme. Konkretisht mbështetur në Ligjin Nr.9723, datë 03.05.2007, “Për Qendrën Kombëtare të Biznesit”, i ndryshuar, neni 43, pika 3 (a), subjektet kanë detyrimin të depozitojnë pasqyrat financiare vjetore, raportin e ecurisë së veprimtarisë dhe raportin e auditimit, të mbajtur sipas kërkesave ligjore, kur mbajtja e këtyre dokumenteve është e detyrueshme. Depozitimi i tyre bëhet aktualisht online në QKB në format elektronik dhe deri në 31 korrik të vitit pasardhës. Ndërkohë, që një detyrim të ngjashëm bizneset e kanë edhe në bazë të nenit 22 të ligjit Nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, duke bërë dorëzimin e pasqyrave financiare dhe anekseve shpjeguese në DPT brenda 7 muajve nga momenti i raportimit (31 mars i vitit pasardhës).</p> <p><u>Nisur nga qëllimi që ka procesi i digjitalizimit të informacionit dhe procedurave, për të thjeshtuar dhe lehtësuar hapat burokratikë që kryhen apo administrohen nga institucionet e administratës publike dhe për të rritur efikasitetin e tyre sipas konceptit <i>shërbim me një ndalesë (“one-stop shop”)</i>, unifikimi i procedurave të mësipërme do të ishte një masë e arsyeshme, më përfitueshmëri të ndërsjelltë dhe do të kërkonte vetëm pak ndryshime ligjore në bazën e mësipërme.</u></p>	<p style="text-align: center;">Zv.KM MSHMS AKSHI ADISA DPT QKB Agjencia për Dialog dhe Bashkëqeverisje IEKA</p>	<p style="text-align: center;">Afatmesëm</p>

SUGJERIME TË ANËTARËVE GJATË MBLEDHJES	SUBJEKTI
<p>Kostot e lidhura me rinovimin e firmës digitale dhe fiskalizimin të përcaktohen në përputhje me një metodologji të njohur, e ndjekur edhe nga vendet e tjera , psh sugjerohet që <i>këto kosto duhet të bazohen në pagën mesatare të punonjësve që do të përdorin këto shërbime.</i></p>	<p style="text-align: center;">Pro Eksport</p>

<p>Shmangia e problemeve teknike si psh në raste kur subjekti paguan nga llogaria e biznesit, aplikimi refuzohet për arsye se nuk është specifikuar që pagesa është kryer nga llogaria e biznesit, duke e detyruar biznesin të ri-nisi procesin e pagesës nga e para dhe të humbasë afatet kohore. <i>Sugjerohet që të konsiderohet mundësia për të krijuar një shërbim ekspres për ato biznese që dëshirojnë të marrin shërbimin më shpejt, edhe me pagesë shtesë, në mënyrë që të zbuten vonesat dhe të mundësohet që bizneset të mos ndikohen negativisht nga këto sfida.</i></p>	<p>Pro Eksport</p>
<p><i>Të konsiderohet lehtësimi i procedurës së lehtësimit të lejes së qëndrimit për të huajt, veçanërisht kur administratori është i huaj.</i></p>	<p>Dhoma e Biznesit të Diasporës</p>
<p>Nevojitet një <i>profilizim i përdoruesve për të dalluar nëse ata që përdorin këtë shërbim janë shqiptarë ose të huaj. Ky informacion është i rëndësishëm për të bërë një profil më të mirë të investitorëve dhe për të përmirësuar shfrytëzimin e fondeve të diasporës për zhvillimin ekonomik të vendit.</i></p>	<p>Dhoma e Biznesit të Diasporës</p>
<p>“Single window” për importin dhe eksportin është një çështje e rëndësishme për bizneset që merren me tregti ndërkombëtare. <i>Institucionet përkatëse, përfshirë Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, të marrin masa për të përmbushur këtë qëllim dhe të ndihmojnë bizneset që kërkojnë licenca për tregti ndërkombëtare.</i></p>	<p>Bashkimi i Dhomave të Tregtisë</p>
<p><i>Marrja e statusit “eksportues i autorizuar” mbetet një sfidë për shumë biznese. Kërkohe mbështetje për trajnime dhe informacioni më të detajuar për këtë procedurë.</i></p>	<p>Bashkimi i Dhomave të Tregtisë</p>
<p><i>Në lidhje me tregtinë elektronike, nevojiten lehtësira për zhvillimin e dokumenteve elektronike, firmave digjitale dhe pagesave online.</i></p>	<p>Bashkimi i Dhomave të Tregtisë</p>
<p>Përmirësimet që janë bërë në digjitalizimin e shërbimeve hyrëse janë për t’u vlerësuar, por është e rëndësishme të vendoset një plan për mbylljen e ciklit të digjitalizimit që përfshin edhe përpunimin e të dhënave, të cilat vijnë të jenë manuale nga administrata shtetërore. Theksohet se shumica e sipërmarrjes në Shqipëri përbëhet nga biznese të vogla dhe të mesme, të cilat kanë njohuri të kufizuara në digjitalizimin e shërbimeve, prandaj është e rëndësishme që të ekzistojë një plan i përbashkët midis qeverisë dhe donatorëve për të ndihmuar në edukimin dhe transformimin digjital të këtyre kompanive.</p>	<p>Bashkimi i Prodhuesve</p>
<p>Perceptimi i sipërmarrjes është se mund të mos ketë mjaftueshëm siguri digjitale. <i>Propozohet ndërmarrja e masave dhe zhvillimin e një plani transparent për sigurinë digjitale.</i></p>	<p>Bashkimi i Prodhuesve</p>
<p>Për përdorimin e “self-care”, propozohen disa përmirësime, përfshirë nevojën për një përdorues të dytë për të mbrojtur të dhënat konfidenciale, afrimin e datës së mbylljes së librave nga self-care, të rishikohen datat e faturave që i përkasin muajt parardhës, dhe përmirësimin e përdorueshmërisë së platformës. Po ashtu, theksoi nevojën për të lehtësuar rregullimin e TVSH-së në librat e blerjes.</p>	<p>Confindustria Albania</p>
<p>Zgjidhja e disa problematikave që kanë të bëjnë me aplikimet në QKB si p.sh. mungesa e instruksioneve të qarta për çdo aplikim, përgjigjet shabllon që nuk ndihmojnë përdoruesit të kuptojnë problemet, dhe probleme të</p>	<p>Confindustria Albania</p>

<p>ndryshme teknike dhe administrative. Nevojat një numër telefoni për të kontaktuar për shqyrtimin e çështjeve të pazgjidhura.</p>	
<p>e-Albania: Nevojitet krijimi i një përdoruesi të dytë me të drejta të rregulluara nga administratori për të përmirësuar aksesin dhe kontrollin.</p>	<p>Confindustria Albania</p>
<p>Tatime: në lidhje me problemet që lidhen me detyrimet tatimore dhe vërtetime për shlyerjen e tyre, theksohet nevoja për përmirësime që lehtësojnë raportimin dhe përpunimin e tyre nga kompanitë.</p>	<p>Confindustria Albania</p>
<p>Në lidhje me digjitalizimin në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), ka pakënaqësi lidhur me shërbimet që ofrohen. Një rast i tillë është mungesa e efikasitetit të NIPT-it të Fermerit tek Drejtoria Industriale. Duhet të merret në shqyrtim rishikimi i të dy shërbimeve.</p>	<p>KASH</p>
<p>Sektori privat ka filluar tashmë të përdorë platforma elektronike dhe duhet të theksohet përdorimi i portalit të BERZH-it për fermerët. Megjithatë, është e rëndësishme që këto dy platforma të bashkëpunojnë për të plotësuar njëra-tjetrën. Ata duhet të punojnë sëbashku për të adresuar një hendek në këtë sektor, i cili lidhet me mbledhjen dhe shpërndarjen e të dhënave. Kjo ndodh më mirë në platformat private.</p>	<p>KASH</p>
<p>Është e rëndësishme të kemi një buxhet të dedikuar për mirëmbajtjen e platformave. Ministria e Bujqësisë ka një buxhet të caktuar dhe do të ishte e domosdoshme që Ministria e Financave dhe Ekonomisë ta monitoronte atë për sigurimin e fondit të nevojshëm për procesin e digjitalizimit. Ka pasur raste të keqkuptimeve me buxhetin e përcaktuar nga Banka Botërore për digjitalizimin e sektorit të blegtorisë. Në mungesë të një buxheti të specifikuar, sistemi do të vijojë të funksionojë në mënyrë të kufizuar.</p>	<p>KASH</p>

Shkurtime:

Zv.KM – Zevendës Kryeministër

MFE – Ministria e Financave dhe Ekonomisë

MBZHR – Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural

MSHMS – Ministri i Shtetit për mbrojtjen e Sipërmarrjes

AKSHI – Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit

AKTI – Agjencia Kombëtare e Kërkimit, Teknologjisë dhe Inovacionit .

ADISA - Agjencia e Ofrimit të Shërbimeve të Integruara

QKB – Qendra Kombëtare e Biznesit

AIDA – Agjencia Shqiptare e zhvillimit të Investimeve

DAP – Departamenti i Administratës Publike

AKCESK - Autoriteti Kombëtar për Certifikimin Elektronik dhe Sigurinë Kibernetike

AZHBR – Agjencia e Zhvillimit Bujqësor Rural

DPT – Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve

IEKA – Instituti i Ekspertëve Kontabël të Autorizuar

KASH – Keshilli i Agrobizneseve Shqiptare

AFATI:

Afatshkurtër- periudhë nga 1 muaj në 6 muaj.

Afatmesëm – periudhë nga 6 muaj në 1 vit.

Afatgjatë - periudhë mbi 1 vit.